

Editie Zomer 2007

v.u. Bernard Lemaitre

Kleine Appelstraat 9

3150 Haacht

Nieuwsbrief

natuurpunt

Haacht

Natuurpunt onder de loep:

De Nieuwsbrief is het ledenblad van Natuurpunt Haacht en verschijnt vier maal per jaar.

Natuurpunt is ontstaan uit de fusie van Natuurreservaten en de Wielewaal. Deze vereniging telt bijna 60.000 gezinnen als lid en beheert meer dan 10.000 Ha natuurgebied in Vlaanderen, waarvan meer dan 50 Ha in Haacht. Natuurpunt schenkt ook aandacht aan de 'kleine natuur' in de buurt: een bomerij, houtkant, beek of wegberm.

Natuur voor iedereen is dus niet zomaar een slogan. Het is een totaalvisie waarmee onze vereniging in Vlaanderen werkt aan natuurbehoud. Onze vereniging dringt er bij de overheid voortdurend op aan, om via nieuwe wetten, extra geld en meer inzet beter zorg te dragen voor de natuur die er in Vlaanderen nog rest. Het Natuurdecreet en Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen leggen een stevige basis voor een efficiënt natuurbeleid. Samen met de Vlaamse overheid wil Natuurpunt werk maken van de verdere invulling en uitvoering van deze initiatieven.

Lid worden van Natuurpunt vzw kan door overschrijving van 20,00 euro op rek. 230-0044233-21

Natuurpunt Haacht is bereikbaar bij:

Bernard Lemaitre

Kleine Appelstraat 9
3150 Haacht
016/60.61.62

Algemeen contact e-adres:
natuurpunt.haacht@skynet.be

Bestuur

Bernarc Lemaitre , Voorzitter
bernard.lemaitre@skynet.be
016/60.61.62

Catherine Beddeleem, Secretaris
catherine.beddeleem@pandora.be
015/51.39.91

Luc Bijns , Penningmeester
016/60.29.67

Voorwoord

Rock Werchter is net achter de rug. De zomervakantie is begonnen. Maar eerst wil ik de vele medewerkers bedanken die meegeholpen met het openhouden van onze toog tijdens het concert van de Rolling Stones en Rock Werchter. We hebben hard gewerkt en 't was plezant. Met de opbrengst van deze activiteit kunnen we weer enkele gronden in onze natuurgebieden aankopen en het beheer ervan financieren.

Maar hier heb je dan een extra dikke nieuwsbrief voor u klaarliggen om van te genieten buiten op het terras wanneer de hitte van de dag begint af te nemen.

De laatste tijd is er in de pers heel wat te doen geweest rond het oprukken van de eikeprocessierups. Ook in Haacht is ie opgemerkt. In deze nieuwsbrief willen we graag wat meer achtergrondinfo geven over deze diertjes.

En van de rupsen naar vlinders is maar een kleine stap. In onze afdeling is Jeroen met enkele vrienden bezig met een nachtvlinderstudie. De eerste neerslag van hun resultaten verderop in deze editie.

De laatste maanden steken we ook nogal wat energie in een herinrichtingsproject voor de anti-tankgracht. We vroegen ons af of de waterkwaliteit van de Dijle wel goed genoeg was om eventueel de anti-tankgracht te voeden. Aanleiding om dit eens uit te pluizen en het resultaat lees je verderop.

Zoals we reeds in een vorige nieuwsbrief al meldden, heeft NP Haacht zich terug geëngageerd voor de Milieu Advies Raad (MAR). Als afsluiter vind je een samenvatting van de werking van de MAR en de eidevaluatie van het Gemeentelijk NatuurOntwikkelingsPlan (GNOP).

Aan allen veel leesgenot en een deugdadoende vakantie toegewenst.

Achteraan in de Nieuwsbrief vindt u de volledige activiteitenkalender voor 2007.

En tot slot nog iets praktisch: indien u voortaan deze nieuwsbrief via e-mail wenst te ontvangen in plaats van (!) deze papieren versie, dan kan u dit laten weten via een mailtje aan natuurpunt.haacht@skynet.be onder vermelding van "inschrijving e-nieuwsbrief".

Bernard Lemaitre,
voorzitter

STUDIE

DE TWIJFELACHTIGE AAIBAARHEID VAN DE EIKENPROCESSIERUPS

Enkele jaren geleden was de eikenprocessierupsvlinder (*Thaumetopoea processionea*) nog een zeldzame zuidelijke soort. Door de warmere lentes hebben de diertjes het hier nu naar hun zin en kunnen ze massaal uitbreken. De soort volledig uitbannen is wellicht al onmogelijk geworden.

Bestrijding van deze rups is niet altijd eenvoudig en allicht ook niet echt nodig want zo gauw zijn parasieten zich ook gevestigd hebben, zal de ernst van de plaag wellicht sterk afnemen. Om op langere termijn effectief te zijn, moet tegelijk aan een aantal voorwaarden voldaan worden: zo veel mogelijk preventief optreden, zorgen voor een goede coördinatie van de inspanningen, handelen met wetenschappelijke kennis van zaken en objectieve informatie verschaffen aan alle betrokkenen.

De harige rupsen kan je in mei, juni en juli aantreffen op (zomer)eiken. Deze rupsen gaan 's nachts groepsgewijs "in processie" op zoek naar eikenbladeren. Contact met de haren van de rups, die ook door de wind verspreid worden, kunnen klachten doen ontstaan zoals jeuk, huiduitslag, irritatie aan de ogen of aan de luchtwegen.

In België komen meer dan 2400 soorten dag- en nachtvlinders voor. Bij een deel ervan zijn de rupsen met korte of lange haren bezet. Lang niet alle harige rupsen zijn gevaarlijk. In feite zijn er maar drie waarbij voorzichtigheid geboden is: eikenprocessierups (*Thaumetopoea processionea*), bastaardsatijnvlinder (*Euproctis chryorrhoea*) en de donsvlinder (*Euproctis similis*).

De **eikenprocessierupsen** vinden we alleen op de zomereik (en eventueel wintereik waar die voorkomt) en in zeldzame gevallen ook op Amerikaanse eik. In Vlaanderen komt de eikenprocessierups vooral in de Antwerpse en Limburgse Kempen voor. Daarnaast breidt ze zich lokaal uit naar de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

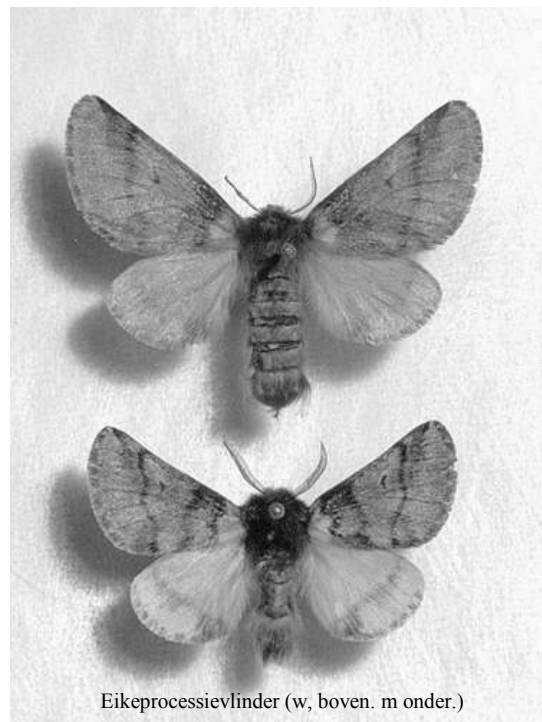
De rupsen van de **bastaardsatijnvlinder** hebben een sterke voorkeur voor struiken en heesters uit de rozenfamilie (*Rosaceae*). Aan de kust is ze vooral op duindoorn te vinden. De bastaardsatijnvlinder komt in alle Vlaamse provincies voor. Lokaal kan ze talrijk zijn; over het algemeen komt ze echter minder voor dan vroeger. In de duinen, met name aan de Westkust, is ze echter goed vertegenwoordigd.

De rups van de **donsvlinder** kan je ontmoeten op sleedoorn, meidoorn, berk, zomereik, zwarte els en hazelaar. Deze algemene soort komt in lage densiteiten verspreid over heel Vlaanderen voor. De rupsen van deze soorten bezitten brandharen. Die hebben een irriterende werking als ze in contact komen met de menselijke huid. Vervelend is dat de rupsen hun brandharen gemakkelijk verliezen, waardoor je ook in contact kunt komen met de haren zonder de rupsen aan te raken.

De overlast duurt meestal niet lang. Bij de eikenprocessierups bijvoorbeeld verschijnen de brandharen pas als de rupsen zich in het derde larvale stadium bevinden (d.w.z. als ze al tweemaal verveld zijn). De overlastperiode loopt vanaf half mei tot eind juni. De oude nesten kunnen nog wel haren bevatten die later nog voor overlast kunnen zorgen. De eikenprocessierups en de bastaardsatijnvlinder zijn de enige die echt voor overlast kunnen zorgen. De rupsen van die soorten leven immers in groepen die een spinsel vormen. Door de grote aantallen, is de kans groter dat passanten met brandharen in contact komen. De rupsen van de donsvlinder, nochtans in Vlaanderen een algemene soort, leven solitair. Hun haren hebben wel een irriterende werking, maar de kans dat je met die haren in contact komt, is heel klein.

Naast de eikenprocessierups en de bastaardsatijnvlinder zijn er nog andere rupsen die spinsels vormen maar voor de mens totaal ongevaarlijk zijn. De opvallendste soorten in deze groep zijn de zogenaamde spinsel- of stippelotjes: kleine witte nachtvlindertjes met talrijke zwarte stipjes. De rupsen van deze soorten zijn onbehaard, maar hebben ook donkere stippen. Afhankelijk van de soort kunnen ze een plant grotendeels met een witachtig spinsel overdekken en aanzienlijke vrachtschade aanrichten.

De boodschap bij heel deze rupsengekte is dan ook dat alleen een betere kennis van deze diergroep heel wat misverstanden kan voorkomen. In onze afdeling wordt tegenwoordig flink wat aan nachtvlinderstudie gedaan. Wens je hierover meer te weten, vuur dan je vragen af op één van onze wandelingen of mail ze ons.

Eikeprocessievlinder (w, boven. m onder.)

NACHTVLINDERS, ONBEKEND IS ONBEMIND

Met de zomer in het land komen ook de avonden dat er tot lang in de nacht gezellig wordt bijgepraat buiten aan de terrastafel. Gegarandeerd trekt de verlichting allerlei nachtelijke diertjes aan, waaronder zeker ook een heleboel nachtvinders.

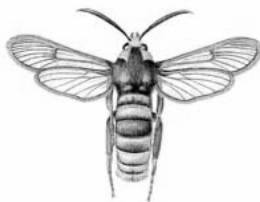
Vlinders worden meestal geassocieerd met licht, sterker nog, de zon moet eigenlijk schijnen om ze te kunnen zien vliegen. Maar toch is het zo, dat er overdag maar een fractie vliegt van wat er 's nachts aan vlinders actief is. Om dat even met een paar getallen te illustreren: overdag zul je niet veel meer dan 50 verschillende soorten vlinders kunnen waarnemen; daarvan zit een aantal ook nog in heel speciale biotopen. Die ziet de gemiddelde Belg dus helemaal nooit. 's Nachts daarentegen is het een heel ander verhaal: in België alleen al zijn er zo'n 2000 verschillende soorten nachtvinders te tellen! Soms vang je van deze soortenrijkdom een glimp op, omdat er 's avonds een paar op het keukenraam komen zitten, aangetrokken door het licht binnenshuis. Toch krijg je zo geen goede indruk van wat er zich, verborgen door de duisternis, 's nachts afspeelt.

Nachtvinders worden vaak afgedaan als de saaie tegenhangers van dagvlinders. Als je eens even de tijd neemt zal je ontdekken dat ze zeker zo schitterend en minstens zo aantrekkelijk kunnen zijn als dagvlinders. Bekijk bijvoorbeeld eens een nachtpauwoog (foto rechts), het dier is prachtig getekend met bruine, blauwe lijnen en vooral opvallend grote felle oogachtige tekeningen op de vleugels. De koperuil, een veelvoorkomende soort uit onze streek welke vaak op licht afkomt, heeft schitterende goudgekleurde patronen op zijn vleugels. De familie van de pijlstaarten binnen de nachtvinders zijn dan weer heel grote vlinders, enkele inheemse soorten kunnen zelfs zo groot worden als een muis!

Grote nachtpauwoog (*Saturnia pyri*)

Om in het donker te kunnen leven hebben nachtvinders zich op allerlei manieren aangepast. 's Nachts zijn ogen niet zo nuttig. Nachtvinders gebruiken daarom hun voelsprietten of antennen als 'neus' om voedsel of een partner te vinden. Daarom hebben de mannetjes van sommige soorten extreem grote antennen, waarmee ze een vrouwtje al op kilometers afstand kunnen 'ruiken'. Verschillende soorten nachtvinders hebben ook zeer verschillende antennen, van kleine sprietjes tot grote opvallende borstels. Dit in tegenstelling tot de voelsprietten van de dagvlinders; deze zijn lang, dun en hebben een knopje op het uiteinde.

Hoornaarvlinder (*Sesia apiformis*)

's Nachts is het een stuk koeler dan overdag en een nachtvlinder kan zich niet opwarmen in de zon. Toch moeten vlinders zich opwarmen om te kunnen vliegen. Veel soorten hebben daarom stevige vliegspijeren. Door met de spieren te trillen warmen ze zich op tot de juiste temperatuur om te vliegen. De dichte beharing die veel nachtvinders hebben, zorgt ervoor dat de warmte wordt vastgehouden. Toch is de naam nachtvlinder misleidend. Er zijn heel veel nachtvinders die overdag vliegen en vaak zijn dat tamelijk kleurrijke dieren. Het lichaam van de dagactieve wespsvlinders (foto links) is zwart met gele strepen en hun vleugels verliezen na het verpoppen tot volwassen vlinder al snel een groot deel van de schubjes, zodat ze doorzichtig zijn. Daarmee doen ze wespen na, een goede beveiliging want de meeste dieren zullen een wesp met rust laten.

Met de recente plaag van de eikenprocessierups op sommige plaatsen en de schade die sommige vlinders aanrichten aan landbouwgewassen vraagt een mens zich wel eens af welk nut heeft dit of dat dier eigenlijk? Dikwijls vraagt men zich gewoon af hoe dit dier van nut kan zijn voor de mens. Spijtig voor de mens zit de natuur zo niet in elkaar. Er zijn veel meer spelers in het spel dan alleen wij. Plagen ontstaan dikwijls doordat de mens het oorspronkelijke landschap (en natuurlijk evenwicht) zo fel veranderd heeft dat er lokaal abnormale hoeveelheden (plaag)dieren voorkomen. Ook al hebben rupsen geen populaire reputatie, toch kan het belang van vlinders niet onderschat worden. Ze zijn een belangrijke schakel in de natuur. Niet alleen werken de rupsen enorme hoeveelheden (woekerende) planten weg maar zij vormen ook een belangrijke voedselbron voor veel andere dieren. De vlinders (verpopte rupsen) spelen dan weer een belangrijke rol in de bestuiving van planten, en zonder een bestuifde plant, geen lekkere vrucht!

Jeroen

WATERKWALITEIT VAN DE DIJLE TE HAACHT (DEEL 1)

Hoe zit dat eigenlijk met de waterkwaliteit van de Dijle? Een vaak gestelde, en voor de hand liggende vraag die elke bezorgde Haachtenaar zich al wel eens stelt. Maar het antwoord is des te complexer. Een algemene beschrijving van de toestand van een waterloop komt in wezen neer op een bespreking van de onderscheiden fysische compartimenten van die waterloop: de waterkolom, het zwevend stof, de waterbodem, de oevers en de biota. Hieronder volgt een toelichting die slechts het aspect "waterkolom", en in zeker mate de "biota" bespreekt.

Kwaliteit toetsen

De kwaliteit van de oppervlaktewateren in Vlaanderen wordt gemeten door de Vlaamse MilieuMaatschappij (VMM). De VMM heeft z'n meetnetten over heel Vlaanderen. Het dichtstbij gelegen meetpunt op de Dijle is dat aan de Hansbrug.

De waterkwaliteit wordt grotendeels bepaald door de kwaliteitsnormen vastgelegd in de Europese richtlijnen voor water bestemd voor de productie van drinkwater, viswater, zwemwater en schelpdierwater en geïmplementeerd in de Vlaamse regelgeving. Het Vlaamse Gewest vult de milieukwaliteitsnormen voor deze 4 functies aan met een basiskwaliteit (grenswaarde voor de concentratie van een stof in oppervlaktewater waar alle oppervlaktewater aan zou moeten voldoen).

Fysico-chemisch

Op het merendeel van meetpunten van het fysisch-chemisch meetnet wordt een basispakket van parameters onderzocht: watertemperatuur, concentratie opgeloste zuurstof, zuurtegraad, chemisch zuurstofverbruik, ammoniakale stikstof, nitriet, nitraat, totaal orthofosfaat, totaal fosfor, chloride en geleidingsvermogen. Momenteel zijn de meest recente beschikbare gegevens de tijdsreeks van 2006. Het is echter interessant te vergelijken met cijfers uit het verleden. Waarden zijn terug te vinden tot 1989 en dan kan je niet naast de verbetering kijken voor wat betreft bijvoorbeeld de belangrijke parameters als biochemisch (BZV) en chemisch zuurstofverbruik (CZV) en het zwevende stof (ZS). Deze drie parameters voldoen momenteel allen aan de basiskwaliteitsnorm. De aanwezigheid van zuurstofbindende stoffen in water kan worden geschat met behulp van de CZV of BZV parameter en wordt uitgedrukt als de benodigde hoeveelheid zuurstof per liter (mg O₂/l). In de natuur zal de bacteriële omzetting van ammonium tot nitraat (via de tussenstap nitriet) de zuurstofhuishouding beïnvloeden. De drempelwaarde voor CZV is wettelijk vastgelegd op 30 mg O₂/l, deze voor BZV op 6 mg O₂/l. Bij de toetsing van de meetresultaten aan deze waarden moet 90% van de waarden onder de basiskwaliteitsnorm liggen. Bovendien mag geen enkele meting meer dan anderhalve keer de drempelwaarde bedragen.

Prati-index

Verder is de Prati-index voor zuurstofverzadiging een belangrijke indicator voor de waterkwaliteit van oppervlaktewater. De aanwezigheid van een voldoende hoge concentratie opgeloste zuurstof is van zeer groot belang voor het leven in het water en speelt een grote rol in zelfzuiverende processen van de waterloop. De Italiaanse onderzoeker Prati ontwikkelde voor verscheidene parameters een formule om een gemeten waarde om te rekenen naar een onderling vergelijkbare index. Aan de hand hiervan kan de kwaliteitsklasse bepaald worden. De VMM gebruikt voor de beoordeling van de waterkwaliteit de Prati-index voor zuurstofverzadiging (PIO). Deze index krijgt een lage score bij lage zuurstofspanningen maar ook bij oververzadiging.

Samengevat voor de Dijle in Haacht toont deze index het volgende: van zwaar verontreinigd en verontreinigd in de jaren '90 tot een stabiele matige verontreiniging tijdens recente jaren. In 1999 werd de laatste keer tot "verontreinigd" geconcludeerd. Tijdens de jaren '00 is de zuurstofverzadiging van de Dijle haast beter (tenminste enkele opeenvolgende jaren) dan deze van de vaart. In de jaren '90 was het andersom! De reden hiervoor moet gezocht te worden in de negatieve invloed van zuurstofoververzadiging op de PIO index. En omdat er jaarlijks terugkerende algenbloei op de vaart voortkomt, en niet zozeer op de Dijle is de verklaring dus snel gevonden, want algenbloei geeft niet alleen zuurstoftekorten maar ook oververzadiging van zuurstof. Schadelijke wierbloei kan enkel ontstaan in stilstaand water.

Het valt op dat er nagenoeg nergens in Haacht zuiverder oppervlaktewater dan het Dijlewater (volgens Prati-index dus wel te verstaan) te vinden is. Behalve dan in het occasionele beekje dat bij toeval gevrijwaard bleef van huishoudelijke lozingspunten, zoals de Hambosbeek en de Terbankbeek, allebei in Tildonk.

Biologisch

Bij de beoordeling van de biologische waterkwaliteit wordt gebruik gemaakt van de Belgische Biotische Index (BBI), steunend op de aan- of afwezigheid van macro-invertebraten in het water. Als macro-invertebraten beschouwt men met het blote oog waarneembare ongewervelden als insecten, weekdieren, kreeftachtigen, wormen, e.d. De BBI integreert twee factoren: de aan- of afwezigheid van verontreinigingsgevoelige soorten- groepen en de diversiteit (het totaal aantal aangetroffen soortengroepen).

Ook hier is de verbetering tov de jaren '90 duidelijk zichtbaar. In het begin van de jaren '90 was de Dijle van zeer slechte kwaliteit. Halverwege jaren '90 was een periode van matige kwaliteit. In de jaren '00 blijft de BBI steken op "slechte kwaliteit".

Conclusie

De Dijle is sinds eind jaren '80 langzaam zuiverder geworden. Dit komt vooral door de inspanningen die stroomopwaarts aan Waalse zijde werden geleverd. Halfweg de jaren 80 werden in Wallonië enkele waterzuiveringsinstallaties in gebruik genomen waardoor de waterkwaliteit van het rivierwater aanzienlijk verbeterde. Vanaf 2008 wordt daar ook gestart met nutriëntenverwijdering.

Tijdens de jaren '00 is de verbetering van de kwaliteit min of meer gaan stagneren. Het is verder wachten op de grote infrastructuurwerken in Vlaams-Brabant om het afvalwater uit de Dijle en haar bijrivieren te houden vooraleer een belangrijke doorbraak naar "goede kwaliteit" zal geboekt worden.

De waterkwaliteit van de Dijle ter hoogte van Haacht wordt vooral bepaald door de bijrivieren Laan en Voer en Molenbeek en Parkbeek en door de aanwezigheid van de stad Leuven. De waterkwaliteit van de IJse en Laan is al spectaculair verbeterd, ondermeer doordat Aquafin het afvalwater via collectoren naar zuiveringsstations stuurt (bv. in Neerijse en Vaalbeek). Eerder besliste de VMM al de kwaliteit van het water van de Laan en de IJse zover te verbeteren dat men over "drinkwaterkwaliteit" kan spreken

De Demer is op het samenvloeiingspunt in Werchter ook zwaarder belast dan de Dijle aldaar (mede door de lozingen van Tessenderlo Chemie). Ook afvloeiingswater van de intensief bewerkte landbouwgronden van het Brabants plateau is een belangrijke bron van verontreiniging.

De beoordeling van de oppervlaktewateren wordt uitgebreid beschreven in de jaarverslagen meetnetten en de Algemene Waterkwaliteitsplannen van de VMM. Meer uitleg en dito data kunnen gevonden worden op: <http://www.vmm.be/geoview/>

In deel 2, in de herfstnieuwsbrief, probeer ik om het Dijlewater te analyseren op gebied van bacteriologie, bestrijdingsmiddelen en overige *exotische* parameters als PAK's, PCB's en VOSsen en Fenolen...

In de winternieuwsbrief verschijnt een bijdrage over vissen in de Dijle. Hopelijk zijn tegen dan de resultaten bekend van de bevissing die het INBO (Instituut voor Bos- en NatuurOnderzoek) momenteel uitvoeren op de Dijle.

Roept dit artikel verdere vragen op, dan kan u me ze gerust mailen. De antwoorden kunnen dan eventueel in volgende artikels beantwoord worden.

johan.demeirsman@advalvas.be

Johan

BEHEER

HERINRICHTING VAN DE ANTI-TANKGRACHT

Zoals je al kon lezen in het gemeentelijk informatieblad "Haacht Info" hebben Natuurpunt Haacht, HAGOK, de Cultuurraad en de gemeente Haacht aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en Grontmij gevraagd om een projectvoorstel en financieringsplan uit te werken voor de herinrichting van het gebied rond de Antitankgracht.

Het project heeft volgende doelstellingen:

1. *De natuurwaarde verbeteren.*
Een deel van de gracht is gevuld met allerlei afval. Er wordt onderzocht hoe erg de vervuiling is en hoe dit kan gesaneerd worden. Het gebied heeft last van verdroging en de gracht krijgt te weinig licht. Hierdoor dreigt de zeldzame flora (o.a. glanzig fonteinkruid, kikkerbeet, ...) en fauna (o.a. de kamsalamander) te verdwijnen.
2. *Het militair historisch erfgoed herstellen*
De sluis aan het begin van de gracht, ter hoogte van de Hansbrug, moet hersteld worden. De bunker kan gebruikt worden voor educatieve doeleinden. Ter hoogte van de Zomerdijk stond vroeger het kasteel van Roost. Een deel van de slotgracht kan door het kappen van struiken terug zichtbaar gemaakt worden.
3. *Het zicht op het landschap herstellen*
Door struiken aan de lage kant van de gracht te kappen, kan je het mooie ongerepte landschap terug zien.
4. *Aantrekkelijk maken voor recreanten*
De gracht is door het struikgewas grotendeels verborgen voor voorbijgangers. Door deze struiken ter hoogte van kruispunten te kappen maak je de gracht van ver zichtbaar. Een betere infrastructuur zoals infoborden, fietsparking, e.d. nodigen de recreant uit om er een kijkje te nemen. Laat de wandeling langs de Antitankgracht beter aansluiten bij bestaande wandel- en fietsroutes.

Foto: de Anti-Tankgracht

Sinds 1998 is de Antitankgracht een beschermd monument en natuurreserveaat. Dit biedt allerlei mogelijkheden om subsidies te verkrijgen. Natuurpunt Haacht werkt actief mee aan deze studie. De gemeente plant nog een informatievergadering. Tegen het najaar wordt dan het voorstel ingediend bij de Vlaamse minister van Leefmilieu die dan moet oordelen over de verdere uitvoering ervan.

Luc

BELEID

EINDEVALUATIE VAN HET GNOP

In 1996 liet de gemeente Haacht een Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (GNOP) opstellen. Via dit tienjarenplan engageert de gemeente zich om de natuurwaarde te verbeteren. Nu, 10 jaar later, is het tijd om een eindevaluatie te maken.

Het plan beschrijft de toestand van de natuur in onze gemeente en meer bepaald in volgende deelgebieden: valleigebied van de Leibeek, Schoonbroek, Spitbos/Schorisgat, Hulsterbroek, Hooiberg, Dijle-alluvium, Scharent-Wilde Heide, Hoge Scharent-Kraneveld, Park de Spoelberch, Daalderveld-Hambos, Papendries-Sussenhoek, Hoenderveld/Mortelveld. De conclusie is dat er nog veel groen is, maar de kwaliteit van de natuur is slecht. Het plan somt vervolgens acties op om de natuurwaarde in elk van deze 12 deelgebieden te verbeteren.

Na 10 jaar stellen we echter vast dat vele acties onvoldoende uitgevoerd werden en dat de kwaliteit van de natuur in deze deelgebieden, met uitzondering van de Antitankgracht en het Haachts Broek, niet verbeterd is.

We concluderen dat het plan nog steeds actueel is en dringen bij de gemeente aan om de acties verder uit te voeren.

Luc

NIEUWS UIT DE MAR

Natuurpunt Haacht neemt terug actief deel aan de MAR. Enkele jaren geleden stapten we uit de MAR omwille van onvrede over de werking van de MAR en de waarde die het gemeentebestuur eraan hechtte. We willen het nieuwe schepencollege alle kansen geven en opbouwend samenwerken om in Haacht een degelijk natuur –en milieubeleid uit te bouwen.

Het milieujaarprogramma 2007 werd voorgelegd aan de MAR en mits enkele opmerkingen goedgekeurd. Eén van de aandachtspunten was dat het 10-jarig GNOP officieel in 2006 is afgelopen en wat hier verder mee zal gebeuren. Er was gevraagd de opvolgingscommissie hierover nog eens bij elkaar te roepen en hen een eindevaluatie te laten opstellen (voor de samenvatting hiervan zie verder). Vanuit Natuurpunt Haacht hebben we aan deze evaluatie deelgenomen.

In Haacht wordt er ook een zoneringsplan opgesteld voor de rioleringen. Immers tegen 2015 moeten volgens een Europese richtlijn alle woningen zijn aangesloten op een riolering en waterzuiveringsstation ofwel zelf zuiveren. In Haacht zou nu 85% van de woningen gerioleerd zijn maar slechts een beperkt gedeelte van het afvalwater wordt in het waterzuiveringsstation van Boortmeerbeek gezuiverd. De meeste rioleringen storten nog gewoon over in een beek. Bij zware regenval zorgen deze beken bovendien voor overstromingen en brengen zo de vervuiling tot ver in bijvoorbeeld het Haachts Broek en beïnvloeden zo nefast al wat er groeit en bloeit.

Er wordt een meerjarenplan opgesteld over de uitvoering van dit zoneringsplan.

Er werd door de MAR ook een advies uitgebracht over de “Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos, regio Zenne-Dijle-Pajottenland”. Deze vormt een basis voor de afbakening van de gebieden met een natuurlijke en agrarische structuur. Ons doel is zoveel mogelijk natuurgebieden te vrijwaren en uit te breiden om zo tot een grote open ruimte-structuur Werchters Broek, Haachts Broek, Schorisgat, Schoonbroek, Ronsdonk, Hooiberg, Pikhakendonk en zo verder naar Mechelen te komen.

Bernard

Foto: inventarisatie van het Schoonbroek

ACTIVITEITEN

LOKALE ACTIVITEITEN

Activiteiten Haacht 2007

02/09, Wandeling Haachts Broek, 14u, Sporthal Dijkstraat, Wespelaar

11/11, Vegetarische Eetdag zaal onder de toren, Haacht van 12u tot 20u

17/11, Dag van de Natuur in het Haachts Broek, 9u, parking Sporthal Den Dijk, Dijkstraat, Haacht
(Meer info over deze activiteit volgt in de volgende nieuwsbrief)

09/12, Wandeling Wakkerzeel, 14u, Kerk Wakkerzeel

Werkdagen: eerste zaterdag van de maand. Info bij **Louis** Hendricks 016/60 86 16

NATIONALE ACTIVITEITEN

Vlinder mee

Vlinders zijn niet enkel voer voor specialisten. Iedereen kan in de tuin vlinders zoeken, ze benoemen en tellen. Het voorkomen van vlinders bevat zeer waardevolle informatie. Daarom startte Natuurpunt dit jaar met een grote vlindertelling in de tuin. De waarnemingen kan je doorgeven via internet. Je kan zelf ook vlindervriendelijke maatregelen nemen in je tuin.

Vlinders vertellen veel over de kwaliteit van ons leefmilieu. Ze reageren snel op veranderingen. Het is dus erg nuttig om informatie over vlinders te verzamelen en te melden. Door af en toe te tellen, kan ook jij meten hoe het met de natuur in je omgeving is gesteld. Voor het opvolgen van de biodiversiteit rekenen we dus op jou!

Je kan op twee manieren meewerken aan het "Vlinder mee-project": ofwel tel je mee tijdens de Landelijke Tuinvlindertelling op 4 en 5 augustus. Of je kan het hele jaar rond de vlinders in je tuin tellen en doorgeven via de website.

Deelnemen is simpel. Als je vlinders opmerkt in je tuin, zoek je op welke soort het is. Op www.natuurpunt.be/vlindermee noteer je in een persoonlijke fiche het grootste aantal exemplaren dat je op hetzelfde tijdstip hebt waargenomen. Zie je later in de maand nog meer vlinders, dan noteer je het nieuwe getal. Op 4 en 5 augustus kijkt heel Vlaanderen naar vlinders tijdens een grote nationale vlindertelling.

Wie ook waarnemingen van buiten zijn tuin wil doorgeven, kan deelnemen aan het nieuwe atlasproject van de dagvlinders van Vlaanderen.

Meer info op www.vlinderwerkgroep.be

